

บันทึก

เรื่อง การพนันตามกฎหมายต่างประเทศ

การพนันนั้น ใครจะเล่นกันอย่างไรก็ได้ เล่นได้ แต่ทางรัฐประศาสน์นโยบายเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา ด้วยขัดต่อจรรยาดีของบุคคลเพราะฉะนั้นถ้าใครเล่นการพนันเกิดเป็นหนี้สินกันขึ้น กฎหมายไม่รับรองบังคับบัญชาให้ (ประมวลกฎหมายแพ่งฝรั่งเศส มาตรา ๑๙๖๕) และถ้าผู้ใดได้ชำระหนี้ไปแล้ว จะฟ้องร้องเรียกกลับคืนอีกเล่าก็ไม่ได้เช่นกัน กฎหมายลักษณะ"หนี้" ถือว่าการชำระหนี้โดยที่ตนยินยอมเช่นนี้ เป็นการชำระหนี้อันชอบด้วยกฎหมาย (Civ. 1967; Droit Civil, Planiol, Tome II Nos. 338, 342, 2110, 2112) แต่ก็มีเกมพนันขึ้นต่อ (Jeu et Pari) ประเภทที่ไม่เกี่ยวกับการเสี่ยงโชค เช่นการประกวดฝีมือ การออกกำลังกาย (มีการ ยิงเป้า ฟันดาบ วิ่งเร็ว แข่งรถ ชกมวย เป็นอาทิ) กฎหมายยอมรับรองบังคับให้เป็นพิเศษ (ม.๑๙๖๖) แต่ถ้าจำนวนเดิมพันมากเกินไปเกินกฎหมายให้อำนาจศาลปฏิเสธไม่รับฟ้องไว้บังคับบัญชาได้

ยังมีการพนันบางประเภท เช่น ซื้อหุ้นที่ Stock Exchange, การแข่งม้า การออกลอตเตอรี่ ซึ่งมีกฎหมายบังคับไว้เป็นพิเศษเฉพาะเรื่องและการแข่งม้านั้นยอมให้แต่เฉพาะสโมสรนั้น ๆ เป็นเจ้ามือแต่ผู้เดียวก่อนที่จะทำได้ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ส่วนการออกลอตเตอรี่นั้นก็เช่นเดียวกัน ที่รัฐบาลยอมอนุญาตให้ทำกันได้ทั้ง ๒ อย่างเช่นนี้ ก็เพื่อเก็บเงินบำรุงสาธารณะประโยชน์และการกุศล (การแข่งม้า กฎหมายลงวันที่ ๒ มิถุนายน ค.ศ.๑๘๙๑ ที่ ๑ เมษายน ค.ศ.๑๙๐๐ และที่ ๔ มิถุนายน ค.ศ.๑๙๐๙ การออกลอตเตอรี่ กฎหมายลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ค.ศ.๑๘๓๖ ที่ ๒๙ พฤษภาคม ค.ศ.๑๘๔๔)

การพนันบางประเภทกฎหมายกำหนดข้อขัดขึ้น (เช่น วิธีเล่น กำหนด เวลา ฯลฯ) ไว้ ซึ่งรัฐบาลอนุญาตให้เล่นกันได้ภายในกาสิโนและในตำบลตามชายทะเล โดยชักภาษีคำนวณตามจำนวนเงินรายได้ (กฎหมายลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ค.ศ.๑๙๐๗) แต่ก่อนจะตั้งบ่อนเล่นการพนันประเภทนั้น ๆ ได้ ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลเสียก่อน

ส่วนการพนันที่กฎหมายมิได้กำหนดข้อขัดขึ้นไว้นั้น ใคร ๆ จะเล่นก็ได้ แต่ต้องเล่นกันระหว่างครอบครัวในบ้านของตน จะตั้งเป็นบ่อนให้บุคคลอื่นเข้าไปเล่นด้วยหาได้ไม่ กฎหมายวางหลักไว้ว่า การเสี่ยงโชคก็ดี การออกลอตเตอรี่ เป็นการพนันทั้งสิ้นไม่ว่าจะเล่นโดยวิธีใดแต่มิได้ห้ามว่าการพนันชนิดใดเล่นไม่ได้ และยังมิได้พบตัวบทฎาตราการพนันที่ว่า การพนันประเภทใดเป็นผิดกฎหมายมีโทษ แต่กฎหมายอาญาฝรั่งเศสมาตรา ๔๑๐ ห้ามการตั้งบ่อน และมาตรา ๔๗๕ ข้อ ๕ มาตรา ๔๗๗ ห้ามมิให้เล่นการพนันในถนนและที่สาธารณะสถาน ถ้าผู้ใดขึ้นตั้งบ่อนการพนันให้ประชาชนเข้าออกเล่นได้มีผิดตามกฎหมายอาญา ทั้งนี้เพื่อป้องกันพวกทุจริตหาเลี้ยงชีพในเชิงพนัน แต่การพนันเช่น ตกเบ็ด โยนห่วงไม้หมุน ลูกกลิ้ง ฯลฯ ถ้าเล่นเอาของมิใช่เอาเงินกัน บางทีรัฐบาลก็อนุญาตให้เล่นได้ในงานนักขัตฤกษ์ประจำปี

บันทึก
เรื่อง การพนันตามกฎหมายฝรั่งเศส

ข้อ ๑ การพนันซึ่งกฎหมายไม่จำกัดว่าต้องเล่นโดยมีข้อขัดชั้นนั้น ถึงแม้จะเป็นการเสี่ยงโชคพนันขันต่อ (Jeu et pari) ก็ดี ย่อมเล่นกันได้ระหว่างครอบครัวในบ้านของตน แต่ต้องไม่ใช่ตั้งบ่อนชุมนุมคนมาเล่น ซึ่งมีผิดตามลักษณะกฎหมายอาญา คำว่า “ครอบครัว” นั้นหมายถึง บิดา มารดา ภริยา สามี บุตร หลาน ญาติ บ่าว คนใช้ที่อยู่ร่วมในบ้านเรือนเดียวกัน กฎหมายอาญาห้ามไม่ให้ตั้งบ่อน หรือประชุมกันเล่นเช่นบ่อนโดยใครจะมาเล่นก็ได้ ถ้าไปเที่ยวเชื่อเชิญกันมาจะเป็นญาติมิตรก็ตาม คือห้ามไม่ให้คนนอกบ้านเข้ามาเล่นการพนัน (French Penal Code Art.410;475;477)

ข้อ ๒ ถ้าจะเล่นกันในสโมสรที่ไม่ได้ตั้งขึ้นสำหรับเป็นสโมสรการพนัน บุคคลภายนอกเข้าเล่นด้วยไม่ได้ เข้าใจว่าคงไม่มีความผิดตามกฎหมายอาญาที่กล่าวในข้อ ๑ อย่างไรก็ดีในการตั้งสโมสรขึ้นจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับการปกครองเรื่องตั้งสโมสรสุดแล้วแต่รัฐบาลจะห้ามการเล่นอย่างใดก็ตาม ทั้งนี้เกี่ยวกับรัฐประศาสนบาย

ถ้าสโมสรตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์อื่น มีข้อบังคับห้ามบุคคลภายนอกมิให้เข้ามาได้ พวกสมาชิกจะเล่นระหว่างกันเอง คิดว่าคงเทียบลงได้ว่าเป็นการเล่นระหว่าง “ครอบครัว” จัดเป็นเรื่อง Recreation เห็นจะได้ แต่หาหลักฐานโดยตรงประกอบความเห็นนี้ยังไม่พบ

ถ้าเป็นสโมสรตั้งขึ้นเพื่อเล่นการพนันแล้ว มีกฎหมายพิเศษบังคับดังที่ได้อ้างไว้ในบันทึกฉบับก่อนแล้ว

ข้อ ๓ กฎหมายอาญาทำโทษเพราะถือว่าเป็น public nuisance อย่างหนึ่ง และเพราะเมื่อตั้งบ่อนขึ้นแล้ว ใครอยากเล่นเมื่อใดก็ได้สะดวก บ่อนชนิดนี้อาจเป็นช่องทางกินของคนทุจริตด้วยประการต่างๆ การพนันที่เล่นโดยมิได้ตั้งบ่อน ถ้ามิได้เล่นขัดกับกฎหมายห้ามอาบ bath ญัตติเป็นพิเศษแล้ว ย่อมพ้นจากขีดชั้นของกฎหมายอาญา ไม่มีโทษ กฎหมายอเมริกันมีบทบัญญัติเรื่องนี้ชัดเจนมาก (Wharton, Crim. Law, Sec. 2446; Mc. Kinney's Consolidated Laws of New York, Annotated, Book 39 "Penal Law", Nos. 970-997)

กรมร่างกฎหมาย

วันที่ ๑๐ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๗